

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria CHIȘINĂU
(sediul Centru)
MD-2001,
mun. Chișinău, str. Bulgară, 43
tel. . (022) 27-53-36

Высший Совет Magistraturы
Суд Кишинэу
(Офис Центру)
MD-2001, мун. Кишинэу, ул.
Болгарская, 43
тел. . (022) 27-53-36

bir. 67
26.01.2017

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, Strada Alexandru Lăpușneanu 28

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se află procedura în baza art.313 CPP nr.10-412/16 plângerea petiționarului Tcaci Maxim în baza art.313 CPP.

Astfel, în adresa dumneavoastră se expediază Încheierea din 26 decembrie 2016 privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității art.4, 8 și 22 din Constituția RM.

În caz că pentru examinare va fi necesară procedura în baza art.313 CPP, acesta la solicitare va fi expediat în adresa dumneavoastră.

Anexă : 1) încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 decembrie 2016 (din dosarul nr. 10-412/16) privind sesizarea Curții Constituționale RM referitor la verificarea constituționalității art. 4, 8 și 22 din Constituția RM - pe 4 file.

2) copia cererii privind sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității art. 4, 8 și 22 din Constituția RM din 23.11.2016- pe 1 file.

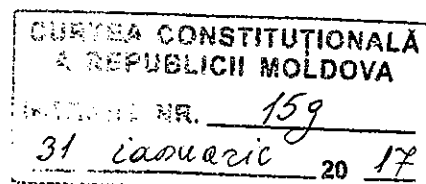
3) copia cererii privind sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității art. 4, 8 și 22 din Constituția RM - pe 3 file.

4) copia plângerii petiționarului Tcaci Maxim în baza art.299¹ CPP.
- pe 2 file.

5) copia plângerii petiționarului Tcaci Maxim în baza art.313 CPP.
- pe 2 file.

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

Sergiu Bularu

ÎNCHEIERE
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

26 decembrie 2016

Judecătoria Centru mun. Chișinău

Instanța de judecată în componența:

Judecătorului

Cu atribuțiile judecătorului de instrucție

Grefierului

cu participarea:

Procurorului

Reprezentantului petiționarului

examinând în ședință închisă plîngerea petiționarului Tcaci Maxim, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală, instanța –

Sergiu Bularu

Anastasia Triboi

Anatolie Pitel

Zinaida Tcaci

A C O N S T A T A T:

În cadrul examinării plîngerii în baza art. 313 CPP, înaintate la data de 22.12.2015 de către petiționarul Tcaci Maxim, prin care a solicitat anularea ordonanței din 29.07.2016 și obligarea organului procuraturii să pornească urmărirea penală în privința persoanelor care l-au maltratată, în ședința de judecată din data de 23.11.2016 prin intermediul cancelariei a parvenit sesizarea petiționarului Maxim Tcaci prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art.4, 8 și 22 din Constituția RM, solicitând sesizarea Curții Constituționale și soluționarea excepției de neconstituționalitate.

În motivarea excepției avocatul a invocat faptul că:

- În examinarea cauzei date, se confruntă 3 articole din Constituția RM, art. 4 și 8 cu art. 22 din Constituția RM. Înalta Curte Europeană a constatat violarea art. 3 din Convenție în cazul Tcaci contra Moldovei, încălcările au avut loc în 2005, când colaboratorii poliției și a Procuraturii Generale mau maltratată fizic și psihic.
- În anul 2005 în timpul aplicării torturii față de sine, Codul Penal RM nu prevedea pedeapsa pentru tortură.
- După promovarea Hotărîrii CEDO eu am solicitat ca colaboratorii organelor indicate mai sus să fie atrase la răspundere penală pentru tortură, tratament inuman sau degradant, dar Procuratura RM a refuzat din motiv că pedeapsă pentru tortura nu exista în 2005 și art. 22 al Constituției RM nu permite a supune la răspundere penală colaboratorii poliției și procuraturii „pentru acțiuni care în momentul comiterii nu constituiau un act delictuos, de asemenea nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos

- Dar conform art. 4 alin. 2 al Constituției „dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”, aceeași prevede și art. 8 alin. 1 al Constituției „Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional” adică în cazul dat prioritate are Convenția și Hotărârea CEDO dosarul Nr. 34 73/06 Tcaci contra Moldovei în care s-a constatat încălcarea art. 3 a Convenției (tortura, tratament inuman sau degradant) și organele de drept și colaboratorii procuraturii necesită să fie atrași la răspundere penală în baza articolului care prevede anume tortura, necătând la faptul că în 2005 (când am fost torturat) pedeapsa pentru tortură, tratament inuman sau degradant nu exista.
- Mai mult ca atât, conform art. 1 al. 3 CP RM „dacă există neconcordanțe cu actele internaționale privind drepturile fundamentale ale omului, au prioritate și se aplică direct reglementările internaționale” tot aceeași reiese din principiile 6 și 7 Rezoluției ONU 43/173 unde este indicat că [...] Nici un pretext nu poate servi drept motiv pentru justificarea torturii sau oricăror altor forme de pedeapsă violentă și comportament inuman și umilitor care lezează demnitatea umană, de asemenea, [...] Orice Stat de Drept este obligat să impună pentru astfel de acțiuni sancțiuni corespunzătoare și să asigure neîntârziat investigarea/ cercetarea /analiza /studierea nepărtinitoare și echidistantă ale tuturor plângerilor și reclamațiilor.
- Reieșind din cele spuse mai sus, consideră că în cazul dat se confruntă art. 4 și 8 cu 22 al Constituției RM, când dintr-o parte persoanele care l-au maltratată sunt scutite de pedeapsa conform art. 22 al Constituției, și pe de altă parte conform art. 4 și 8 al Constituției au prioritate reglementările internaționale asupra legislației naționale, care prevăd atragerea la răspundere penală pentru încălcarea drepturilor fundamentale ale omului prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte.

În ședința de judecată procurorul a solicitat respingerea ridicării excepției de neconstituționalitate.

Analizând argumentele invocate de către petiționar, instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, constată că aceasta este întemeiată urmând să o admită din următoarele motive:

Conform prevederilor art. 7 alin.(3) CPP - dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Astfel, se constată faptul că de către petiționar a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești, prin urmare instanța, în

conformitate cu prevederile pct. 4 a Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și anume: *Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:* (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Totodată este de remarcat că în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, normele vizate, și anume art. 4, 8, 22 din Constituție constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

Instanța de judecată atestă cu certitudine că, la moment nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate –art. 4, 8, 22 din Constituția RM.

La fel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 sesizarea înaintată de către petiționarul Tcaci Maxim întrunește condiția ca normele solicitate pot fi supuse controlului constituționalității, or aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei penale.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) CPP- hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

În același sens instanța reține că în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 - în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Potruvit pct. 84 al Hotărârii sus menționate -În cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a

menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, **nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (Coëme și alții v. Belgia, nr. 32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și Wynen v. Belgia, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.**

Curtea a reținut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești. Având în vedere cele menționate, **orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.**

Urmare a celor indicate, instanța găsește necesar de a admite ca fiind întemeiată sesizarea petiționarului Tcaci Maxim prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 4, 8 și 22 din Constituția RM.

Prin prisma celor enunțate, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda examinarea plângerii petiționarului Tcaci Maxim, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

În temeiul celor expuse și conform prevederilor art.7,41, 313 Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția RM, Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova instanța de judecată -

DISPUNE :

A admite sesizarea petiționarului Tcaci Maxim prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 4, 8 și 22 din Constituția RM.

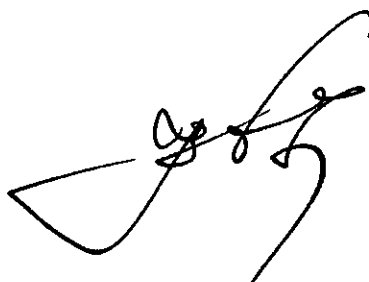
A ridica excepția de neconstituționalitate înaintată de petiționarul Tcaci Maxim pentru controlul constituționalității prevederilor art. 4, 8 și 22 din Constituția RM.

A suspenda examinarea plângerii petiționarului Tcaci Maxim, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

A remite conform competenței Curții constituționale sesizarea depusă de către petiționarul Tcaci Maxim privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii petiționarului Tcaci Maxim în baza art. 313 CPP, împotriva acțiunilor organului de urmărire penală.

Încheierea este cu drept de atac odată cu fondul cauzei.

Judecător de instrucție

Sergiu Bularu

35

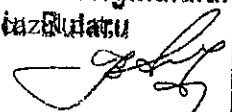
Judecătoria Centru mun. Chişinău
Judecătorului Sergiu Bularu,
de la condamnatul:
Maxim Teaci
deţinut în penitenciarul № 17,
or. Rezina, str. Nistreană-1,
MD-5400

Cerere
(în baza art. 364 CPP al RM)

1. Stimata Instantă, mă adresez către dumneavoastră în conformitate cu Hotărârea Curţii Constituţionale RM din 09 februarie 2016 Nr.2 care prevede dreptul părţilor din proces de a sesiza Curtea Constituţională RM asupra excepţiei de neconstituţionalitate.
2. Socot că în examinarea cauzei date, se confruntă 3 articole din Constituţia RM, art. 4 si 8 cu art. 22 din Constituţia RM.
 - 2.1. Înalta Curte Europeană a constatat violarea art. 3 din Convenţie în cazul *Teaci contra Moldovei*, încălcările au avut loc în 2005, când colaboratorii poliţiei şi a Procuraturii Generale mau maltratat fizic şi psihic.
 - 2.2. În anul 2005 în timpul aplicării torturii faţă de mine, Codul Penal RM nu prevedea pedeapsa pentru tortură.
 - 2.3. După promovarea Hotărârii CEDO eu am solicitat ca colaboratorii organelor indicate mai sus să fie atraşi la raspundere penală pentru tortură, tratament inuman sau degradant, dar Procuratura RM a refuzat din motiv că pedeapsă pentru tortura nu exista în 2005 şi art. 22 al Constituţiei RM nu permite a supune la raspundere penală colaboratorii poliţiei şi procuraturii „*pentru acţiuni care în momentul comiterii nu constituiau un act delictuos, de asemenea nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos*”.
 - 2.4. Dar conform art. 4 alin. 2 al Constituţiei „*dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privilegiate la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale*”, aceiaşi prevede şi art. 8 alin. 1 al Constituţiei „*Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizaţiei Naţiunilor Unite şi tratatele la care este parte, să-şi bazeze relaţiile cu alte state pe principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional*” adică în cazul dat prioritate are **Convenţia si Hotărârea CEDO dosarul Nr. 34 73/06 Teaci contra Moldovei** în care s-a constatat încălcarea art. 3 a Convenţiei (*tortura. tratament inuman sau degradant*) şi organele de drept şi colaboratorii procuraturii necesită să fie atraşi la răspundere penală în baza articolului care prevede **anume tortura**, necăţând la faptul că în 2005 (*cînd am fost torturat*) pedeapsa pentru tortură, tratament inuman sau degradant nu exista.
 - 2.5. Mai mult ca atît, conform art. 1 al. 3 CP RM „*dacă există neconcordanţe cu actele internaţionale privind drepturile fundamentale ale omului, au prioritate şi se aplică direct reglementările internaţionale*” tot aceiaşi reiesă din principiile 6 şi 7 Rezoluţiei ONU 43/173 unde este indicat
că [...] Nici un pretext nu poate servi drept motiv pentru justificarea torturii sau oricăror altor forme de pedeapsă violentă şi comportament inuman şi umilitor care lezează demnitatea umană, de asemenea, [...] Orice Stat de Drept este obligat să impună pentru astfel de acţiuni **sancţiuni corespunzătoare** şi să asigure neîntârziat investigarea/cercetarea/analiza/studierea nepărtinitoare şi echidistantă ale tuturor plîngerilor si reclamaţiilor.
- 2.6. Reieşind din cele spuse mai sus, socot ca am scos la lumina zilei si am demonstrat suficient, ca în cazul dat se confruntă art. 4 si 8 cu 22 al Constituţiei RM, cînd dintr-o parte persoanele care m-au maltratat sunt scutite de pedeapsa conform art. 22 al Constituţiei, şi pe de alta parte conform art. 4 si 8 al Constituţiei au prioritate reglementările internaţionale asupra legislaţiei naţionale, care prevăd atragerea la raspundere penală pentru încălcarea drepturilor fundamentale ale omului prevazute de tratatele internaţionale la care Republica Moldova face parte.
3. În baza Hotărârii Curţii Constituţionale RM din 09 februarie 2016 de la Stimată Instantă

Solicit:

- 1) A sesiza Curtea Constituţională asupra excepţiei de neconstituţionalitate care priveşte confruntarea art. 4 si 8 cu 22 al Constituţiei
- 2) Rog sa fiu informat cu rezultatul examinării cererii date.

Copia corespunde originalului
Judecătorului Sergiu Bularu
Semnătura

123.11.2016.

Teaci, O

Maxim Teaci.

Ваша честь, Уважаемый суд! (1) 18

15 июля 2012 в деле Ткач против Младовой Евро-
пейский суд по правам человека признал нарушение
ст.3 Евр. конвенции в части применения пыток.
Прокуратура отказывается возбуждать уголовное дело
о сш. пытки, мотивируя свое решение тем, что в
2005, когда к сыну применялись пытки, наказание
такого рода преступления в Угол. код. Р.М. не было.
Да на тот момент сш. 32в включала в себя и раз-
ные пытки и избиения, но за прошедшие годы в законода-
тельстве вносились изменения и когда появилась сш. 166(1)
пыточная сш. 32в изменялась, из нее изъяти пытки и
избиения. Первое наше обращение в Г.П. об издева-
тельствах над сыном было зарегистрировано 14 апре-
ля 2005 и на протяжении 11.5 лет мы добивались
наказания соучастников полевых, прокуратуры, кон-
стиции, всех кто участвовал в избиениях. Ген. Пр.
на протяжении столько лет всячески затягивала рас-
следования по данному факту и помято, она покрыва-
лаше своих работников. Прокурор Корнелий Трапунюв,
который проводил расследование и дознание давал
указания работникам Г.К.П. 2. Кишинева и орга-
низовал пытки и избиения. Он лично не участвова-
вал, но выходя из кабинета, где проводил допрос,
а заходя в полицейские и наши дома.

К сыну применялись такие пытки как, "Мол"
и как результат повреждение колена правой ноги,
ручная пила под названием "Сломек", когда на
голову наматывают проволоку, чтобы не были слышны
... твоем клике от боли и себе перекрывают

он не перекошил дорогу из Резины в Кишинев, вот
поэтому я здесь защищаю его интересы. (2) 19
Я говорю о пытках ежедневных и регулярных,
начиная с 7 утра и заканчивая поздно вечером.
Его носиловали в анальное отверстие бутыл-
кой из под шампанского, были по голове и пят-
кам в течение 90 суток с перерывом в 2 неде-
ли всеми 4-мя сменами полицейских из изод-
тора, оперативными сотрудниками.

До сих пор непонятен метод применения ежед-
невных пыток. Прокурор Братунюв в обвинитель-
ном заключении и других документах указал, что
Максим Тикая признавал добровольно в совершении
преступления сразу, в первый день ареста. Тогда с
какой целью над ними издевались? Или им не нрави-
лись показания, или они хотели еще что-то выдobyть?
Или они просили садистские и им просили достав-
лять удовольствие вопли арестованного?

Согласно ст. 1(3) У.К., ст. 7(2), в У.П.К., ст. 4(2),
в (1) Конституции нашей страны Р.М. обязуется
соблюдать международное право в части соблю-
дения основных прав человека и в случае проти-
воречий с национальными законодательными
актами международное право применяется напрямую.

Но ст. 22 Конституции Молдовы в данном
случае говорит о том, что никто не может
быть наказан более, чем на основании соверше-
ния преступления. Поэтому мы просим обра-
титься за разъяснением в Конституц. суд.

Какая ставка в нашем деле имеет приоритет,
как считает Сирасбургский суд это не наша
Решение молдавского правительства на Р.М. Суд

Ст. 328 имеет срок давности и
этим срок давности исчерпан, а в У.К.Р.М. это
сказано, что пытки и издевательства над
человеком срока давности не имеют. ст 60 пункт
8 У.К.

Ян прошу Вас, господин судья, своим
решением обязать прокуратуру возбудить
уголовное дело по статье, которая предусмат-
ривает наказание за пытки, то есть действия
преступного характера, которые были применены
к моему сыну.

Прошу приобщить к делу мое заявление
согласно ст. 369 уголовно процес. кодекса

Copia corespunde originalului
Judecător Sergiu Bularu
Semnătura